

**BRUSSELSE
HOOFDSTEDELIJKE RAAD**

GEWONE ZITTING 2001-2002

7 MAART 2002

ONTWERP VAN ORDONNANTIE

**houdende de tweede aanpassing
van de Middelenbegroting van
het Brussels Hoofdstedelijk Gewest
voor het begrotingsjaar 2001**
(Stuk nr. A-224/1 – 2001/2002)

ONTWERP VAN ORDONNANTIE

**houdende de tweede aanpassing
van de Algemene Uitgavenbegroting van
het Brussels Hoofdstedelijk Gewest
voor het begrotingsjaar 2001**
(Stuk nr. A-225/1 en 2 – 2001/2002)

ONTWERP VAN ORDONNANTIE

**houdende de Middelenbegroting van
het Brussels Hoofdstedelijk Gewest
voor het begrotingsjaar 2002**
(Stuk nr. A-226/1 – 2001/2002)

ONTWERP VAN ORDONNANTIE

**houdende de Algemene
Uitgavenbegroting van het
Brussels Hoofdstedelijk Gewest
voor het begrotingsjaar 2002**
(Stuk nr. A-227/1 en 2 – 2001/2002)

**CONSEIL DE LA REGION
DE BRUXELLES-CAPITALE**

SESSION ORDINAIRE 2001-2002

7 MARS 2002

PROJET D'ORDONNANCE

**contenant le deuxième ajustement
du Budget des Voies et Moyens de
la Région de Bruxelles-Capitale
pour l'année budgétaire 2001**
(Doc. n° A-224/1 – 2001/2002)

PROJET D'ORDONNANCE

**contenant le deuxième ajustement
du Budget général des Dépenses de
la Région de Bruxelles-Capitale
pour l'année budgétaire 2001**
(Doc. n° A-225/1 et 2 – 2001/2002)

PROJET D'ORDONNANCE

**contenant le Budget des Voies et Moyens
de la Région de Bruxelles-Capitale
pour l'année budgétaire 2002**
(Doc. n° A-226/1 – 2001/2002)

PROJET D'ORDONNANCE

**contenant le Budget général des
Dépenses de la Région de
Bruxelles-Capitale
pour l'année budgétaire 2002**
(Doc. n° A-227/1 et 2 – 2001/2002)

ONTWERP VAN VERORDENING

**houdende de Middelenbegroting van
de Agglomeratie Brussel
voor het begrotingsjaar 2002**
(Stuk nr. A-228/1 – 2001/2002)

ONTWERP VAN VERORDENING

**houdende de Algemene
Uitgavenbegroting van de
Agglomeratie Brussel
voor het begrotingsjaar 2002**
(Stuk nr. A-229/1 – 2001/2002)

VERSLAG

uitgebracht namens de Commissie voor
de Financiën, Begroting, Openbaar ambt,
Externe betrekkingen en
Algemene zaken

door mevrouw Anne-Sylvie MOUZON
en de heer Serge de PATOUL (F)

BIJLAGE

Gewestelijk Agentschap voor Netheid (GAN) –
Vragen en antwoorden
betreffende de dochterondernemingen

Aan de werkzaamheden van de Commissie hebben deelgenomen :

Vaste leden : de heren Eric André, Jean-Pierre Cornelissen, Olivier de Clippele, Serge de Patoul, mevr. Caroline Persoons, de heren Alain Adriaens, Christos Doukeridis, Michel Van Roye, mevr. Magda De Galan, mevr. Anne-Sylvie Mouzon, de heren Rudi Vervoort, Benoît Cerexhe, mevr. Brigitte Grouwels.

Plaatsvervangers : mevr. Danielle Caron, mevr. Evelyne Huytebroeck, de heer Bernard Ide, mevr. Anne-Françoise Theunissen, de heer Jean-Luc Vanraes.

Andere leden : mevr. Geneviève Meunier, de heer Stéphane de Lobkowicz.

PROJET DE REGLEMENT

**contenant le Budget des Voies et Moyens
de l'Agglomération de Bruxelles
pour l'année budgétaire 2002**
(Doc. n° A-228/1 – 2001/2002)

PROJET DE REGLEMENT

**contenant le Budget général des
Dépenses de l'Agglomération
de Bruxelles
pour l'année budgétaire 2002**
(Doc. n° A-229/1 – 2001/2002)

RAPPORT

fait au nom de la Commission
des Finances, du Budget, de la
Fonction publique, des Relations
extérieures et des Affaires générales

par Mme Anne-Sylvie MOUZON
et M. Serge de PATOUL (F)

ANNEXE

Agence Régionale de Propreté (ARP) –
Questions et réponses
relatives aux filiales

Ont participé aux travaux de la commission :

Membres effectifs : MM. Eric André, Jean-Pierre Cornelissen, Olivier de Clippele, Serge de Patoul, Mme Caroline Persoons, MM. Alain Adriaens, Christos Doukeridis, Michel Van Roye, Mmes Magda De Galan, Anne-Sylvie Mouzon, MM. Rudi Vervoort, Benoît Cerexhe, Mme Brigitte Grouwels.

Membres suppléants : Mmes Danielle Caron, Evelyne Huytebroeck, M. Bernard Ide, Mme Anne-Françoise Theunissen, de heer Jean-Luc Vanraes.

Autres membres : Mme Geneviève Meunier, M. Stéphane de Lobkowicz.

Inleiding

Onderstaand verslag geeft de gedachtewisseling weer die in de commissie voor de Financiën heeft plaats gehad op 7 maart 2002. Deze vergadering werd samengeroepen naar aanleiding van een verzoek om bijkomende informatie uitgaande van de heer Alain Adriaens op 26 november 2001, tijdens de algemene begrotingsbesprekingen (zie verslag nr. A-227/3 – 2001/2002, blz. 55).

Gewestelijk Agentschap voor Netheid (GAN) – Gedachtewisseling over de vijf gemengde bedrijven die van het GAN afhangen

De heer Alain Adriaens herinnert eraan dat zijn vragen aan minister Didier Gosuin reeds tijdens de begrotingsbespreking gesteld zijn. De commissie voor de Financiën had toen weinig aandacht voor het GAN. Het gaat om een instelling van openbaar nut van categorie A en haar begroting bedraagt 125.000 EUR. Het Gewest subsidieert die instelling ten belope van 66.000 EUR, dit wil zeggen voor meer dan de helft. Een deel van dit bedrag gaat naar gemengde bedrijven, die op zijn initiatief opgericht zijn. Er bestaat geen volledige duidelijkheid over deze gemengde bedrijven. In het algemeen participeert de overheid voor 60 % in deze bedrijven. De heer Alain Adriaens heeft de indruk dat er een klein economisch imperium groeit in de sector van afvalstoffen.

Het Gewestelijk Agentschap voor Netheid heeft talrijke dochterondernemingen opgericht waaraan het verschillende taken heeft opgedragen die tot haar bevoegdheid behoren. De heer Alain Adriaens verduidelijkt voor iedere dochteronderneming de gegevens waarover hij beschikt en stelt bijkomende vragen.

1. **NV Sorteercentrum.** Voor 100 % een dochteronderneming van het Agentschap. Kapitaal van 283,2 miljoen BEF.

Vragen : Opdrachten ? Samenstelling van de Raad van bestuur ?

2. **NV Brussel-Compost.** Voor 100 % een dochteronderneming van de NV Sorteercentrum. Kapitaal : 15 miljoen BEF.

Vragen : Opdrachten ? Samenstelling van de Raad van bestuur ?

3. **NV Brussel-Papier.** Voor 60 % een dochteronderneming van de NV Sorteercentrum. Kapitaal: 25 miljoen BEF waarvan 15 miljoen BEF ingebracht is door de NV Sorteercentrum en 10 miljoen BEF door de NV Watco.

Vragen : Opdrachten ? Samenstelling van de Raad van bestuur (in het bijzonder de leden van de Raad van bestuur aangewezen door de overheid)?

Introduction

Le présent rapport contient le compte rendu de l'échange de vues qui a eu lieu au sein de la commission des Finances le 7 mars 2002. Cette réunion a eu lieu suite à une demande d'informations supplémentaires formulée par M. Alain Adriaens le 26 novembre 2001, au cours des discussions budgétaires générales (voir rapport n° A-227/3 – 2001/2002, p. 55).

Agence Régionale de Propreté (ARP) – Echange de vues concernant les cinq entreprises mixtes qui dépendent de l'ARP

M. Alain Adriaens rappelle que ses questions au ministre Didier Gosuin remontent aux discussions budgétaires. La commission des Finances s'était alors peu intéressée à l'ARP. Il s'agit d'un organisme d'intérêt public de catégorie A et son budget est de 125.000 EUR. La Région la subventionne à concurrence de 66.000 EUR, c.-à-d. pour plus de la moitié. Une partie de cet argent sert à des sociétés mixtes, créées à son initiative. Ces sociétés mixtes recouvrent des zones d'ombre. En règle générale, 60 % de ces sociétés sont détenus par le secteur public. M. Alain Adriaens a l'impression qu'un mini-empire économique est en train de se créer dans le domaine des déchets.

L'Agence Régionale de Propreté a créé de nombreuses filiales auxquelles elle a délégué plusieurs missions relevant de sa compétence. Pour chacune de ces filiales, M. Alain Adriaens précise les données en sa possession et, sous forme de questions, les informations souhaitées.

1. **S.A. Centre de Tri.** Filiale à 100 % de l'Agence. Capital de 283,2 millions BEF.

Questions : Missions ? Composition du Conseil d'administration ?

2. **S.A. Bruxelles-Compost.** Filiale à 100 % de la S.A. Centre de Tri. Capital : 15 millions BEF.

Questions : Missions ? Composition du Conseil d'administration ?

3. **S.A. Bruxelles-Papier.** Filiale à 60 % de la S.A. Centre de Tri. Capital : 25 millions BEF dont 15 millions BEF détenus par la S.A. Centre de Tri et 10 millions BEF par la S.A. Watco.

Questions : Missions ? Composition du Conseil d'administration (en particulier les administrateurs désignés par les pouvoirs publics) ?

4. **NV Brussel-Recyclage.** Voor 60 % een dochteronderneming van de NV Sorteercentrum. Kapitaal van 424.970.741 BEF.

Vragen : Opdrachten ? Samenstelling van de Raad van bestuur (in het bijzonder de leden van de Raad van bestuur aangewezen door de overheid) ?

5. **CVBA Brussel-Energie.** Vennootschap met een kapitaal van 7.303.000.000 BEF, waarvan 781 miljoen BEF door het GAN ingebracht is, 520 miljoen BEF door de NV Watco, 1 miljoen BEF door de NV Sorteercentrum en 1 miljoen BEF door de NV Brussel-Compost.

Vragen : Opdrachten ? Samenstelling van de Raad van bestuur (in het bijzonder de leden van de Raad van bestuur aangewezen door de overheid) ?

6. **NV SIOMAB :** voor 51 % een dochteronderneming van het GAN. Kapitaal van 154,6 miljoen BEF.

Vragen : Opdrachten ? Samenstelling van de Raad van bestuur (in het bijzonder de leden van de Raad van bestuur aangewezen door de overheid) ?

De heer Alain Adriaens vraagt dat de regering voor elke vennootschap verduidelijkt welke opdrachten zij toevertrouwt op middellange termijn. Wat zijn de eventuele financiële betrekkingen tussen deze bedrijven en het Agentschap?

Kan de regering haar standpunt ten aanzien van de opmerkingen die het Rekenhof op de bladzijden 22 tot 27 van het 157ste Boek van het Rekenhof (stuk nr. A-168/1) gemaakt heeft, toelichten en verantwoorden?

De heer Alain Adriaens preciseert dat er onlangs een zevende dochteronderneming bijgekomen is die zich bezighoudt met het recycleren van afgedankte elektrische en elektronische apparatuur. Deskundigen hebben de heer Alain Adriaens gewaarschuwd tegen een semi-overheidsinstelling A die gemengde bedrijven opricht. Op federaal vlak is dit het geval met de Régie van de Gebouwen en met Berlaymont 2000. Men weet tot welke problemen dit leidt.

De heer Didier Gosuin ziet drie mogelijkheden. Ofwel laat men het initiatief aan de privé-sector over, ofwel beslist men dat de overheid de zaken volledig in handen neemt in deze sector (wat erop neerkomt dat men overgeleverd wordt aan de willekeur van de privé-sector), ofwel beslist men om gemengde bedrijven op te richten waarin de overheid de meerderheid behoudt. Men heeft deze laatste keuze gemaakt, maar dit kan betwist worden.

Al deze bedrijven staan onder de controle van een holding die voor 100 % openbaar is. Men moet zich dus geen zorgen maken over de controle. Die controle wordt uitgevoerd door alle bevoegde instellingen, met inbegrip van het Rekenhof.

4. **S.A. Bruxelles-Recyclage.** Filiale à 60 % de la S.A. Centre de Tri. Capital de 424.970.741 BEF.

Questions : Missions ? Composition du Conseil d'administration (en particulier les administrateurs désignés par les pouvoirs publics) ?

5. **SCRL Bruxelles-Energie.** Société au Capital de 1.303.000.000 BEF détenus à concurrence de 781 millions BEF par l'ARP, 520 millions BEF par la S.A. Watco, 1 million BEF par la S.A. Centre de Tri et 1 million BEF par la S.A. Bruxelles-Compost.

Questions : Missions ? Composition du Conseil d'administration (en particulier les administrateurs désignés par les pouvoirs publics) ?

6. **S.A. SIOMAB :** Filiale à 51 % de l'ARP. Capital de 154,6 millions BEF.

Questions : Missions ? Composition du Conseil d'administration (en particulier les administrateurs désignés par les pouvoirs publics) ?

Pour chacune de ces sociétés, M. Alain Adriaens souhaite que le gouvernement précise les objectifs à moyen terme qu'il leur assigne. Quels sont les échanges financiers éventuels qui les lient à l'Agence ?

Le gouvernement peut-il commenter et justifier sa position quant aux remarques faites par la Cour des comptes en pages 22 à 27 du 157ème Cahier de la Cour (document n° A-168/1) ?

M. Alain Adriaens précise qu'une septième filiale s'est récemment ajoutée et qui s'occupe du recyclage des déchets électriques et électroniques. Des experts ont mis M. Alain Adriaens en garde contre un parastatal A qui crée des sociétés mixtes. Au niveau fédéral, c'est le cas de la Régie des Bâtiments et de Berlaymont 2000. On sait les problèmes que cela occasionne.

M. Didier Gosuin voit trois pistes de réflexion. Soit on laisse la main au secteur privé, soit on décide que le secteur public reste maître à 100 % (ce qui revient à se mettre à la merci du secteur privé), soit on décide de créer des secteurs mixtes où le secteur public garde la majorité. Ce dernier choix a été opéré, mais on peut le contester.

L'ensemble des sociétés est chapeauté par un holding financier à 100 % public. Cela répond aux inquiétudes en matière de contrôle. Il s'opère par toutes les instances de droit, y compris la Cour des comptes.

De minister raadt de heer Alain Adriaens aan om het *Belgisch Staatsblad* te lezen. Daarin zal hij het antwoord op de meeste vragen vinden, aangezien de statuten van alle bedrijven daarin bekend gemaakt worden, alsook hun doel en de samenstelling van de raden van bestuur.

Alle bedrijven zijn voor 60 % in handen van het Gewestelijk Agentschap voor Netheid met uitzondering van de NV SIOMAB, die voor 51 % in handen is van het Agentschap, en van de holding die voor 100 % openbaar is.

Het Agentschap ontvangt dividenden van zijn dochterondernemingen, net zoals de privé-partners, en in verhouding tot zijn bijdrage.

NV SORTEERCENTRUM

Dit is de holding die voor 100 % eigendom is van de overheid.

Opdrachten: aanwending van de middelen, met name de financiële middelen, om de afvalstoffen te verwerken en terug te winnen.

Raad van bestuur : leidend ambtenaar – adjunct leidend ambtenaar – een vertegenwoordiger van de minister (de heer MARY).

Deze vennootschap was het vertrekpunt voor de oprichting van andere dochterondernemingen en werkt voor het ogenblik aan de verwerkingsmethodes voor bruin en wit afval, binnen een nog op te richten gemengd bedrijf.

BRUSSEL COMPOST

Opdrachten: composteren van groen afval.

Raad van bestuur : leidend ambtenaar – adjunct leidend ambtenaar – een vertegenwoordiger van de minister (de heer TONDEUR) – 2 vertegenwoordigers van de privé-partner.

Doelstelling op middellange termijn : verwerking van 15.000 ton groen afval uit het Hoofdstedelijk Gewest.

Het Agentschap financiert de kosten voor de verwerking van het huishoudelijk afval dat bij Brussel Compost terechtkomt.

BRUSSEL-PAPIER

Opdrachten : sorteren en terugwinnen van het papier van gezinnen en bedrijven.

Le ministre conseille à M. Alain Adriaens de lire le *Moniteur belge*. Il y trouvera la plupart des réponses aux questions qu'il pose, puisque les statuts de toutes les sociétés y sont publiés, y compris leur objet social et la composition de leurs conseils d'administration.

Toutes les sociétés sont détenues à 60 % par l'Agence Bruxelles Propreté à l'exception de la S.A. SIOMAB, détenue à 51 % par l'Agence, et du holding qui est à 100 % public.

L'Agence, à ce titre, reçoit des dividendes de ses filiales à un niveau égal à celui des partenaires privés et en proportion de ses apports.

S.A. CENTRE DE TRI

Il s'agit du holding qui est détenu à 100 % par le secteur public.

Missions : Mise en œuvre de moyens notamment financiers de nature à opérer le traitement/valorisation des déchets.

Conseil d'administration : Fonctionnaire dirigeant – fonctionnaire dirigeant adjoint – un représentant du ministre (M. MARY).

Cette société a servi de tremplin à la création des autres filiales et développe actuellement le montage nécessaire pour les déchets bruns/blancs, une future société d'économie mixte.

BRUXELLES COMPOST

Missions : Compostage des déchets verts.

Conseil d'administration : Fonctionnaire dirigeant – fonctionnaire dirigeant adjoint – un représentant du ministre (M. TONDEUR) – 2 représentants du partenaire privé.

Objectif à moyen terme : Traitement de 15.000 tonnes de déchets verts en provenance de la Région bruxelloise.

L'Agence supporte le coût du traitement des déchets ménagers apportés à Bruxelles Compost.

BRUXELLES-PAPIER

Missions : Tri et valorisation papier ménager et commercial.

Raad van bestuur : leidend ambtenaar – adjunct leidend ambtenaar – een vertegenwoordiger van de minister (de heer SPONAR) – 2 vertegenwoordigers van de privé-partner.

Doelstelling op middellange termijn : de selectieve ophalingen van het papier in het Hoofdstedelijk Gewest zo veel mogelijk terugwinnen.

Brussel-Papier betaalt Brussel Netheid voor het deel van zijn papierophalingen die niet voor rekening komen van FOST PLUS (voor de verpakking) en de sectoren die papier op de markt brengen waarvoor een terugnameverplichting bestaat.

BRUSSEL RECYCLAGE

Opdrachten : sorteren en terugwinnen van de PMD-zakken van de gezinnen.

Raad van bestuur : leidend ambtenaar – adjunct leidend ambtenaar – een vertegenwoordiger van de minister (de heer MARY) – 2 bestuurders aangewezen door de privé-partner.

Doelstelling op middellange termijn: verwerken en terugwinnen van de afvalstoffen uit het Hoofdstedelijk Gewest.

De activiteiten van Brussel Recyclage worden gefinancierd door FOST PLUS.

BRUSSEL ENERGIE

Opdrachten : financiering en exploitatie van de afvalverbrandingsovens met het oog op de energieproductie.

Raad van bestuur : leidend ambtenaar – adjunct leidend ambtenaar – een vertegenwoordiger van de minister (de heer DIERICK) – 2 bestuurders van de privé-partner.

Doelstelling op middellange termijn : de uitstoot van stikstofoxiden beperken (DeNOx).

Het Agentschap betaalt huurgeld aan Brussel Energie.

SIOMAB

Opdrachten : dagelijkse exploitatie van de installaties voor de productie van energie via afvalverbranding.

Raad van bestuur : directeur-generaal – ingenieur-technisch directeur en een vertegenwoordiger van de minister (de heer DIERICK) – 2 vertegenwoordigers van de privé-partner.

Conseil d'administration : Fonctionnaire dirigeant – fonctionnaire dirigeant adjoint – un représentant du ministre (M. SPONAR) – 2 représentants du partenaire privé.

Objectif à moyen terme : Valoriser au mieux les collectes sélectives du papier en Région bruxelloise.

Bruxelles-Papier rétribue Bruxelles Propreté pour la partie de ses collectes de papier qui ne sont pas couvertes par FOST PLUS (pour les emballages) et les secteurs qui mettent du papier sur le marché pour lequel une obligation de reprise existe.

BRUXELLES RECYCLAGE

Missions : Tri et valorisation de la fraction sacs bleus des déchets ménagers.

Conseil d'administration : Fonctionnaire dirigeant – fonctionnaire dirigeant adjoint – un représentant du ministre (M. MARY) – 2 administrateurs désignés par le partenaire privé.

Objectif à moyen terme : Traiter et valoriser au mieux les déchets apportés en provenance de la Région bruxelloise.

Les opérations de Bruxelles Recyclage sont couvertes par l'intervention de FOST PLUS.

BRUXELLES ENERGIE

Missions : Financement et exploitation d'installations d'incinération de déchets en vue de la production d'énergie.

Conseil d'administration : Fonctionnaire dirigeant – fonctionnaire dirigeant adjoint – un représentant du ministre (M. DIERICK) – 2 administrateurs du partenaire privé.

Objectif à moyen terme : Prévoir la limitation des émissions de DeNOx.

L'Agence paie un loyer à Bruxelles Energie.

SIOMAB

Missions : Exploitation journalière des installations de production d'énergie par incinération des déchets.

Conseil d'administration : Directeur Général – Ingénieur directeur technique et un représentant du ministre (M. DIERICK) – 2 représentants du partenaire privé.

Doelstelling op middellange termijn : zorgen voor de continuïteit en de goede werking van de installaties.

De financiële betrekkingen met het Agentschap worden geregeld in de overeenkomst voor de exploitatie van de installaties.

In verband met de opmerkingen van het Rekenhof dat een grondige controle van de dochterondernemingen van het Agentschap uitgevoerd heeft, ziet de minister niet in welke bijkomende informatie hij nog zou kunnen geven bij het antwoord van de regering dat reeds in het boek van het Rekenhof opgenomen is.

Het enige nieuwe element sinds die opmerkingen is het verslag van het onafhankelijk bedrijf dat de waarde van het bedrijf SIOMAB bij de overname geraamd heeft. Er zij aan herinnerd dat het Rekenhof vragen had bij het bedrag dat het Agentschap betaald heeft voor de overname van 51 % van de aandelen van SIOMAB voor een bedrag van 155 miljoen BEF. De SIOMAB was voor 100 % in privéhanden.

Er is dus een doorlichting uitgevoerd die aan het Rekenhof voorgelegd is. Daaruit bleek dat volgens de aangevonden methode de waarde van de aandelen van het Agentschap tussen 187 en 302 miljoen BEF bedroeg en in ieder geval hoger was dan de prijs die het Agentschap betaald heeft.

Algemener gesteld kan men zeggen dat al deze vennootschappen het Agentschap in staat gesteld hebben een plaats in te nemen op de afvalstoffenmarkt die steeds meer open en gediversifieerd wordt en meer kapitaal vergt.

Deze bedrijven moeten het Gewest in het algemeen meer onafhankelijkheid geven bij het beheer van de afvalstoffen, het de mogelijkheid geven te investeren in nieuwe methodes voor de verwerking en de recyclage van de afvalstoffen en voor werkgelegenheid zorgen voor laaggeschoold personeel.

In die zin kan men zeggen dat deze dochterondernemingen hun opdracht volledig uitgevoerd hebben en dat sommigen nog meer gedaan hebben aangezien ze afval verwerken uit andere gewesten.

Door een afwachtende houding aan te nemen had men het Gewest aan de privé-sector overgeleverd of zou een deel van de activiteiten niet meer in het Gewest uitgeoefend worden.

Het Gewest kan terecht fier zijn en mag blij zijn dat de leiding van het Agentschap deze constructies bedacht heeft.

De Voorzitter dankt de minister. De openbare dienstverlening blijft belangrijk. Men moet delocalisatie voorkomen. Het Brussels Gewest heeft nood aan arbeidsplaat-

Objectif à moyen terme : Assurer la continuité et le bon fonctionnement des installations.

Les échanges financiers avec l'Agence sont régis par le contrat d'exploitation des installations.

Pour ce qui concerne les remarques de la Cour des comptes qui a effectué un travail approfondi de contrôle des filiales de l'Agence, le ministre ne voit pas quels commentaires rajouter à ceux intégrés sous la forme de réponse du gouvernement dans les cahiers de la Cour.

Le seul élément nouveau par rapport à ces remarques est le rapport de la société indépendante qui a évalué la valeur de la société SIOMAB lors de son rachat. Pour rappel, la Cour s'interrogeait sur le montant payé par l'Agence pour le rachat de 51 % des parts de la SIOMAB à un prix de 155 millions BEF. La SIOMAB était à 100 % privée.

Un audit a donc été réalisé et remis à la Cour des comptes à cet effet, l'audit concluant que, suivant la méthode retenue, la valeur des parts de l'Agence était comprise entre 187 et 302 millions BEF et dans tous les cas, supérieure au prix payé par l'Agence.

D'une manière plus générale, l'ensemble de ces sociétés a permis à l'Agence de se positionner sur le marché de plus en plus ouvert, diversifié et consommateur de capital du traitement des déchets.

Ces sociétés doivent permettre plus globalement à la Région d'assurer un degré élevé d'autonomie dans la gestion des déchets, d'investir et de développer de nouvelles filières de tri/recyclage des déchets, de créer dans la Région une série d'emplois destinés à de la main d'œuvre peu qualifiée.

Dans ce sens, on peut dire que ces filiales ont rempli leur mission, voire mieux, puisque certaines d'entre elles traitent des déchets issus des autres régions.

Une approche attentiste aurait d'ailleurs plongé la Région dans les bras du privé ou aurait eu pour effet de délocaliser une partie des activités hors de la Région.

De tout cela, la Région peut tirer légitimement une certaine fierté et en remercier les cadres de l'Agence qui ont été les maîtres d'œuvre de ces montages.

La Présidente remercie le ministre. Le service public reste important. Il ne faut pas vouloir une délocalisation. La Région bruxelloise a besoin d'emplois à offrir à une

sen voor laaggeschoold personeel. Het spreekt vanzelf dat voldoende duidelijkheid over de cijfers moet bestaan.

De heer Alain Adriaens begrijpt dat de minister dacht dat zijn fractie kritiek had op het aandeel van de bedachte constructies. Het gaat om een keuze. Dat is echter de vraag niet. Worden deze opdrachten uitgevoerd in het belang van het Gewest en zijn financiën? Men moet geen economist zijn om zich vragen te stellen wanneer men het 157ste Boek van het Rekenhof (bladzijde 22-27) leest.

In 1997 werd Brussel Energie opgericht. Het startkapitaal bedroeg 3 miljoen BEF. Het Gewest biedt het bedrijf onmiddellijk een recht van opstal voor de verbrandingsoven die zijn eigendom was. Waarom deze raming van 3,1 miljard BEF? De agglomeratie heeft meer geïnvesteerd.

De minister antwoordt dat hij zich baseert op de wettelijke ramingen van de ontvangers van het Ministerie van Financiën.

De heer Alain Adriaens voegt eraan toe dat deze waarde van 3,1 miljard BEF tot 1,3 miljard BEF teruggebracht is, waardoor de privé-partners voor 40 % aandeelhouder in het bedrijf geworden zijn. De privé-sector heeft een goede zaak gedaan. Voor 520 miljoen BEF bezit zij 40 % van een bedrijf dat meer dan 3 miljard BEF waard is. Via een aantal constructies herfinanciert het Gewest het bedrijf om opnieuw de oorspronkelijke waarde te bereiken. Het Rekenhof heeft het over een « sale and lease-back-operatie ». Het Agentschap heeft de verbrandingsoven dus verkocht om die opnieuw te leasen. Is deze constructie goed voor de financiën van het Gewest? Deze constructie gaat gepaard met een meerderheidsparticipatie in SIOMAB. Het Rekenhof zegt dat het geen polemiek meer wil voeren over SIOMAB, maar het zegt duidelijk dat de ontvangsten te hoog geraamd zijn. Voor de eerste twee jaren waarvoor men over rekeningen beschikt, bedragen de werkelijke ontvangsten een tiende van wat verhoopt werd.

De NV Watco heeft tenslotte een « verzadigingsrecht » gekregen. Het gaat om het recht om het in de handel brengen van de hoeveelheid die het gevolg is van het verschil tussen de verbrandingscapaciteit van de installatie en het volume afval dat het Agentschap aanbrengt, op voorwaarde dat 94 % van de verkoopprijs aan het Agentschap terug betaald wordt. Het gaat om een commerciële clausule. Het doel van het Gewest is dus niet de vermindering van de verbrandingscapaciteit, maar wel de verzadiging van de verbrandingsoven van Neder-over-Heembeek om zuiver commerciële redenen. Deze constructies die reeds twijfelachtig zijn, hebben gevolgen voor de uitstoot. De echte prioriteiten zijn duidelijk. Enerzijds richt het dochterondernemingen op en treedt het naar buiten met zijn recyclageplannen maar anderzijds investeert het belangrijke bedragen in de verbrandingsoven.

De minister antwoordt dat men een waarde en een kapitaalstructuur niet mag verwarren. De heer Alain Adriaens heeft gelijk wanneer hij eraan herinnert dat de oven op

main-d'œuvre peu qualifiée. Il va de soi que cela doit se faire dans une grande clarté des chiffres.

M. Alain Adriaens comprend que le ministre a cru que son groupe critiquait la proportion des montages imaginés. Il s'agit là d'un choix. La question est ailleurs. Est-ce que ces missions sont réalisées dans l'intérêt de la Région et de ses finances? Il ne faut pas être économiste pour, à la lecture du 157ème cahier de la Cour des comptes (pp. 22-27) se poser des questions.

En 1997, on a créé Bruxelles Energie. Le capital de départ était de 3 millions BEF. Immédiatement, la Région lui fait un apport en droit de superficie de l'incinérateur qui était sa propriété. Pourquoi l'avoir évalué à 3,1 milliards BEF? L'Agglomération a investi davantage.

Le ministre répond qu'il est tenu à des estimations légales faites par les receveurs du Ministère des Finances.

M. Alain Adriaens ajoute que cette valeur de 3,1 milliards BEF a été ramenée à 1,3 milliard BEF ce qui a permis aux partenaires privés de prendre 40 % dans la société. Le partenaire privé a fait une bonne affaire. Pour 520 millions BEF, il obtient 40 % d'une entreprise qui vaut plus de 3 milliards BEF. Par une série de montages, la Région refinance la société pour la remonter à la valeur de départ. La Cour de comptes parle d'une opération de « sale and lease back ». L'Agence a donc vendu l'incinérateur pour le reprendre en leasing. Est-ce que ce montage est favorable aux finances régionales? Ce montage s'accompagne d'une participation majoritaire dans la SIOMAB. La Cour des comptes dit qu'elle ne souhaite plus polémiquer sur la SIOMAB, mais elle dit clairement que les prévisions des recettes ont été manifestement surévaluées. Pour les deux premières années pour lesquels on dispose des comptes, les recettes réelles sont le dixième de ce qui avait été escompté.

Enfin, un « droit de saturation » a été octroyé à la S.A. Watco. Il s'agit du droit de commercialiser, moyennant rétrocession de 94 % du prix de vente à l'Agence, la quantité résultant de la différence entre la capacité d'incinération de l'usine et le volume des déchets apportés par l'Agence. Il s'agit ici d'une clause commerciale. Le but de la Région n'est donc pas de diminuer la capacité d'incinération mais de saturer l'incinérateur de Neder-Over-Heembeek dans une perspective purement commerciale. Ces montages – déjà douteux – ont des conséquences sur les émissions. Les véritables priorités de la Région sont claires : d'une part, elle crée des filiales et vante devant le grand public la volonté de recycler, et d'autre part, elle investit de très larges sommes dans l'incinérateur.

Le ministre répond qu'il ne faut pas confondre une valeur et une structure de capital. M. Alain Adriaens a raison de rappeler que l'incinérateur a été évalué à plus ou

ongeveer 3 miljard BEF geraamd is. Dit bedrag is aan het Gewest betaald. Op die manier heeft de privé-sector de 40 % in kwestie kunnen kopen. Dat heeft niets te maken met de kapitaalstructuur. Een kapitaal kan geen enkel verband hebben met de omzet van een bedrijf. De kapitaalstructuur heeft betrekking op de verhouding tussen de eigen middelen en de leningen, enz. Financiers hebben het beste evenwicht berekend. Maar dat staat los van de waarde die het Gewest betaald heeft.

Dank zij deze verrichting heeft het Gewest 400 miljoen BEF ontvangen. Door de waarden van het kapitaal te verminderen, verminderen de kosten ten laste van de overheid. Het geïmmobiliseerd kapitaal is verminderd. Het was niet aangewezen om een waarde van 3 miljard BEF te behouden. Een financiering via leningen is rendabeler. Deze verrichting is trouwens in de grootste openbaarheid uitgevoerd. Het Rekenhof had geen kritiek op deze constructie. Het heeft geen zin om kapitaal te immobiliseren dat vergoed moet worden, terwijl men dank zij een systeem van leningen minder kosten heeft.

In het kader van de begrotingsbesprekingen 1997 is een gedetailleerde nota rondgedeeld die deze regeling toelicht.

Op het bezwaar dat deze regeling ingevoerd is om de oven te doen draaien, antwoordt de minister dat er een recht en zelfs een verplichting van verzadiging bestaat. De minister is verantwoordelijk voor de werking van een industrieel middel dat veel geld kost aan de belastingplichtige. Dit middel is een van de efficiëntste in Europa. Het zou schandalig zijn om het niet te gebruiken. In Frankrijk wordt er nog altijd een beleid gevoerd dat er op gericht is om alles naar storten te brengen. Er bestaan geen mirakels : indien men beslist om de capaciteit van de oven te verminderen, zal men de 500 tot 600 miljoen BEF die nodig zijn, moeten betalen. Al het geld dat er niet aan besteed wordt zal naar duidelijke minder efficiënte structuren gaan zoals cementfabrieken of storten. De minister heeft de verbrandingsoven daar niet gezet. Hij doet hem enkel in de best mogelijke voorwaarden werken.

De Voorzitter herinnert eraan dat de minister in 1993, toen de federale overheid bevoegd was voor milieu, het probleem van het wassen van de rookgassen uitvoerig besproken heeft. Men kan niet alles doen: uit de kernenergie stappen, Kyoto naleven en alles naar de stortplaats brengen.

De heer Alain Adriaens herinnert eraan dat het Gewest in 1999 beslist heeft om met de verbranding voort te gaan. Om gezondheidsredenen is men verplicht geweest om de rookgassen te wassen. In de toekomst zal men de stikstoffen eruit moeten verwijderen. Gelet op deze fundamentele optie die duur en verkeerd is, moeten de installaties nu rendabel gemaakt worden. De « verzadigingsplicht » is een gevolg van de verplichting om het geïnvesteerde geld terug te winnen. Als verantwoordelijk beheerder steunt de minister onverantwoorde keuzes. Dat de minister dan ten minste toegeeft dat er alternatieven bestaan !

moins 3 milliards BEF. Cette somme a été payée à la Région. C'est ce qui a permis au secteur privé d'acheter les 40 % en question. Cela se distingue de la structure du capital. Un capital peut n'avoir rien à voir avec le volume d'affaires développé par une entreprise. La structure du capital concerne la répartition entre les fonds propres et les emprunts, etc. Des financiers ont calculé le meilleur équilibre. Mais cela est indépendant de la valeur payée par la Région.

Grâce à cette opération, la Région a reçu 400 millions BEF. En diminuant les valeurs du capital, les coûts à charge du public diminuent. Le capital immobilisé a baissé. Il était inopportun de maintenir une valeur de 3 milliards BEF. Un financement par emprunts est plus rentable. Cette opération a d'ailleurs été menée en toute transparence. La Cour des comptes n'a pas critiqué ce montage. Il ne sert à rien d'immobiliser des capitaux qu'il faut rémunérer alors que par le biais d'un système d'emprunts, on obtient un coût moindre.

Dans le cadre des discussions budgétaires de 1997, une note détaillée précise ce mécanisme.

Quant au reproche selon lequel ce système est mis en place pour faire marcher l'incinérateur, le ministre répond qu'il existe un droit et même une obligation de saturation. Le ministre est responsable du fonctionnement d'un outil industriel qui coûte cher au contribuable. Cet outil est un des plus performants en Europe. Il serait scandaleux de ne pas l'utiliser. La France maintient une politique du « tout à la décharge ». Il n'y a pas de miracles : si l'on décide de diminuer les capacités de l'incinérateur, il faudra prendre en charge les 500 à 600 millions BEF nécessaires. Tout l'argent qui n'y est pas consacré ira dans des structures nettement moins performantes, telles les cimenteries ou les décharges. Le ministre n'est pas à l'origine de cet outil. Il le fait fonctionner dans les meilleures conditions possibles.

La Présidente rappelle qu'en 1993, lorsque l'Etat fédéral détenait le siège pour les matières environnementales, le ministre avait longuement développé le problème du lavage des fumées. Il n'est pas possible de tout faire : sortir du nucléaire, respecter Kyoto et mettre tout à la décharge.

M. Alain Adriaens rappelle qu'en 1999, la Région a choisi de continuer dans la voie de l'incinération. Pour des raisons de santé, on a été obligé de procéder au lavage des fumées. Demain, il faudra procéder à leur dénitrification. A partir de ce choix de base cher et erroné, il faut valoriser les installations. Le « devoir de saturation » découle de l'obligation de retrouver l'argent investi. En gestionnaire responsable, le ministre gère des choix irresponsables. Que le ministre admette au moins qu'il existe des alternatives !

De minister stelt vast dat waar de partij van de heer Alain Adriaens mee aan de macht is, zij niet in staat is om een alternatief voor te stellen.

De heer Alain Adriaens geeft toe dat het niet mogelijk is om onmiddellijk een einde te maken aan de bestaande toestand. De plannen van de Ecolo-fractie voor een nieuw beleid bestrijken een periode van 20 jaar.

De Rapporteurs,

Anne-Sylvie MOUZON
Serge de PATOUL

De Voorzitter,

Magda DE GALAN

Le ministre constate que là où les formations de M. Alain Adriaens sont au pouvoir, elles sont incapables de formuler une alternative.

M. Alain Adriaens reconnaît qu'il n'est pas possible de sortir immédiatement des situations existantes. Les plans de sortie du groupe Ecolo s'échelonnent sur 20 ans.

Les Rapporteurs,

Anne-Sylvie MOUZON
Serge de PATOUL

La Présidente,

Magda DE GALAN

